ହିମତଲାଲ୍ ହରିଲାଲ୍ ମେହେଟ୍ଟା

ବନାମ

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

1954
ମାର୍ଚ୍ଚ 16

[ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ମେହେର୍ ଚାନ୍ଦ୍ ମହାଜନ୍, ମୁଖାର୍ଜୀଆ,

ଏସ୍. ଆର୍. ଦାସ, ଭିଭିଆନ୍ ବୋଷ୍ ଏବଂ

ଗୁଲାମ୍ ହସନ୍, ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ]

ଭାରତ ସମ୍ବିଧାନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 (1) (g), 226, 286 (1) (a) - କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦେଶଗୁଡିକ ଏବଂ ବେରାର ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ (1947 ର ଅଧିନିୟମ XX), ଯାହା 1949 ର ଅଧିନିୟମ XVI ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ - ଧାରା 2 (g) କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା II - ସମ୍ବିଧାନର କ୍ଷମତାତୀତ କି - କର ଆଦାୟ ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ବାଧକର ପଦ୍ଧତି ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ଧମକ- ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 (1) (g) ଅନୁଯାୟୀ ମୌଳିକ ଅଧିକାରର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରେ କି ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ, (i) ଯାହା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ବେରାର ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ(1947 ର ଅଧିନିୟମ XXI)ର ଧାରା 2(g)ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା II ଯାହା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ବେରାର ଅଧିନିୟମ (1949 ର ଅଧିନିୟମ XVI) ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଛି ତାହା ରାଜ୍ୟ ବିଧାନମଣ୍ଡଳର କ୍ଷମତାତୀତ ।

(ii) ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 (1) (g) ଅନୁଯାୟୀ ଆଇନ ର ପ୍ରାଧିକାର ବିନା ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମର ବାଧତାମୂଳକ ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରି ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା କରଦାତାଙ୍କଠାରୁ ଟିକସ ଆଦାୟ କରିବାର ଏକ ଧମକ ଦେବା, ତାଙ୍କ ମୌଳିକ ଅଧିକାରର ଯଥେଷ୍ଟ ଉଲ୍ଲଂଘନ ଅଟେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିକାର ପାଇବା ପାଇଁ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହି ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ କରଦାତାଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଟିକସ ଜମା କରିବାକୁ ବାଧ କରେ, ଏହାକୁ ଏକ ଯଥେଷ୍ଟ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରତିକାର ଯୋଗାଇବ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଦି ୟୁନାଇଟେଡ୍ ମୋଟର୍ସ (ଭାରତ) ଲିମିଟେଡ୍ ([1953] S.C.R. 1069); ରାଲେ ପୁଞ୍ଜିଲଗାଣ କୋ. ବନାମ ଗଭର୍ଣ୍ଣର-ଜେନେରାଲଙ୍କ ପରିଷଦ (L.R. 74 I.A. 50); ମହମ୍ମଦ ୟାସିନ୍ ବନାମ ନଗର କ୍ଷେତ୍ର ସମିତି - ([1952] S.C.R. 572) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା :ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 20/1952 ।

ଭାରତ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 132 (1) ଅନୁଯାୟୀ ବିବିଧ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1623/1951ରେ ନାଗପୁର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ର 25 ଏପ୍ରିଲ, 1952ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏନ୍. ପି. ଇଞ୍ଜିନିୟର (ତାଙ୍କ ସହିତ ଆର୍. ଏସ୍. ଦାବିର ଏବଂ ଆଇ. ଏନ୍. ଶ୍ରଫ୍) ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଆଡଭୋକେଟ୍-ଜେନେରାଲ୍ ଟି. ଏଲ. ଶେଭଡେ, (ତାଙ୍କ ସହିତ ଟି. ପି. ନାୟକ) ।

ମଧ୍ୟକ୍ଷେପକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମାଡ୍ରାସର ଆଡଭୋକେଟ୍-ଜେନେରାଲ୍ ଭି. କେ. ଟି. ଚାରି (ତାଙ୍କ ସହିତ ଭି. ଭି. ରାଘବନ୍) ।

1954 ମାର୍ଚ୍ଚ 16 ରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ମହାଜନ - ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅଧିନିୟମ 226 ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ବେରାର ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1947ର କେତେକ ପ୍ରାବଧାନ ର କ୍ଷମତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏକ ଆବେଦନ କୁ ଖାରଜ କରି ନାଗପୁର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ 1952 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ମାସ 25 ତାରିଖର ଏକ ରାୟରୁ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ସଂସ୍ଥା ସି. ପାରେଖ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ (ଭାରତ) ଲିମିଟେଡର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି, ଯାହା ଭାରତୀୟ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1913 ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଏକ କମ୍ପାନୀ, ଯାହାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବମ୍ବେରେ ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟରେ ଅନେକ ଶାଖା ଅଛି । ଆବେଦନକାରୀ

1954
ହିମତଲାଲ୍ ହରିଲାଲ୍ ମେହେଟ୍ଟା
ବନାମ
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ମହାଜନ୍

କମ୍ପାନୀର ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ହେଉଛି କପା । ବମ୍ବେରେ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବମ୍ବେସ୍ଥିତ ବୟନ କମିଶନରଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ଅନେକ ମିଲ୍ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ କପା ଗଣ୍ଠିଲି ବିକ୍ରି କରେ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିନାମା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପରେ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡ଼ିକରୁ ମଞ୍ଜି ଅଲଗା କରିବା ଏବଂ ଗଣ୍ଠି କରିବା ପରେ ଖାମଗାଓଁ ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରୁ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ବମ୍ବେ ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବିତରଣ କରାଯାଏ । କପା ଗଣ୍ଠିଲିଗୁଡ଼ିକ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ବୀମା ଅଧୀନରେ ରେଳ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଏ, ଏବଂ ବମ୍ବେରେ ଦେୟ ମୂଲ୍ୟ ବିପକ୍ଷେ ରେଳ ରସିଦ ନିବିଦା ଦ୍ୱାରା କ୍ରେତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ବେରାର ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1947 (1947ର ଅଧିନିୟମ XXI) ଅନୁଯାୟୀ 1949 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 11 ତାରିଖରେ କପା ଉପରେ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଲାଗୁ ହେବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଦିନଠାରୁ ଆବେଦନକାରୀ ଏହା ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ପୈଠ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ 1950 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 31 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଜାରି ରଖିଥିଲେ । ମାର୍ଚ୍ଚ 31,1951ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ତ୍ରୟମାସିକ ପାଇଁ, ଆବେଦନକାରୀ ସେହି ତ୍ରୟମାସିକ ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା କ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେଲେ, ଏହା ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି ଯେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟରେ ଏହି ଟିକସ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏହା ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଦାୟୀ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ପ୍ରଭାବିତ କାରବାର ସେହି ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ "ବିକ୍ରୟ" ନୁହେଁ । କମ୍ପାନୀକୁ ଆଇନର ପ୍ରାଧିକାର ବିନା ଟିକସ ଦେବାକୁ ପଡିପାରେ ବୋଲି ଆଶଙ୍କା କରି ନାଗପୁର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କମ୍ପାନୀକୁ ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମରୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ କିମ୍ବା ଆଜ୍ଞାଦେଶଗୁଡିକ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଆରୋପ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ବେରାର ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1947 ର ଧାରା 2 (g) ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା II, ଯାହା 1949 ର ଅଧିନିୟମ XVI ଦ୍ୱାରା ପୁନଶ୍ଚ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିଲା, ତାହା କ୍ଷମତାତୀତ ଏବଂ ଅବୈଧ ଥିଲା ।

ଏହି ଆବେଦନ, ଅନ୍ୟ ଏକ ମାମଲାରେ ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭ ସହିତ (ବିବିଧ ଦେୱାନୀ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 258/1951: A.I.R. 1952 Nag. 378), ନାଗପୁର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (g) ର

ବ୍ୟାଖ୍ୟା II ପ୍ରବର୍ତ୍ତନଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ କାରଣ ସମ୍ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରୟ କର କେବଳ ସେହି ରାଜ୍ୟରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇପାରିବ ଯେଉଁଠାରେ ସାମଗ୍ରୀ ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ବିତରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ ୧୯୪୯ ମସିହାର ସି. ପି. ଏବଂ ବେରାର ଅଧିନିୟମ XVI ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା II ବୈଧ ଭାବରେ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇ ନଥିଲା କାରଣ ଏହା ଭାରତ ସରକାର ଅଧିନିୟମ, 1935ର ଅଧିନିୟମ 107 ଅନୁଯାୟୀ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରାଲଙ୍କ ସମ୍ମତି ପ୍ରାପ୍ତ ନକରି ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଅଧିନିୟମର ନିୟମରେ ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲା ।ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଏକ ରାଜ୍ୟରେ କେବଳ ସାମଗ୍ରୀର ଉତ୍ପାଦନ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ, ଯଦି ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନହୁଏ, ଏବଂ ସେହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିବା ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ନୁହେଁ ବରଂ ଏକ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବା ସହିତ ସମାନ ହେବ । ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସତ୍ତ୍ୱେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ ଏକ ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ କେବଳ କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ କୌଣସି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ କିମ୍ବା ସେଥିରୁ ବିରତ ରହିବାକୁ ବାଧ କରିବା ପାଇଁ ଜାରି କରିଥାଏ, ଏହା କ୍ୱଚିତ୍ ପ୍ରତ୍ୟାଶାମୂଳକ ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଯେଉଁଠାରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥାଏ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ କଦାପି ଜାରି କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ମଧ୍ୟ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କଠାରୁ ଟିକସ ପାଇଁ କୌଣସି ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହି ଆବେଦନରେ ଆପିଲକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ନୋଶିରୱାନ ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏକ ଅବୈଧ ଏବଂ ବେଆଇନ ଆରୋପଣ ବାଣିଜ୍ୟ ଉପରେ ଏକ ଅବୈଧ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଏବଂ ମୌଳିକ ଅଧିକାରକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରେ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 ଦ୍ୱାରା ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରଦାନକୁ କେଉଁ ରାଜ୍ୟ ଏପରି ବିକ୍ରୟ ଉପରେ କର ଲଗାଇବାର ଅଧିକାର ପାଇବ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ କାରଣ ବୋଲି ମତ ଦେଇ ଏବଂ ଏହିପରି "ବିକ୍ରୟ" ପରିଭାଷାର ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅସାମ୍ବିଧାନିକ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ, ଉତ୍ତରଦାତା ରାଜ୍ୟକୁ ଅଧିନିୟମର ସେହି ଭାଗକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରୁ ନିଷେଧ କରି ଏକ ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

1954
ହିମତଲାଲ୍ ହରିଲାଲ୍ ମେହେଟ୍ଟା
ବନାମ
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ମହାଜନ୍

ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ତର୍ଜମା କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରାବଧାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ପାଇଁ କ୍ଷମତାତୀତ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । 1947ର ଅଧିନିୟମ XXI ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (g)ରେ "ବିକ୍ରୟ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟିକୁ ଏହି ଶବ୍ଦରେ ପରିଭାଷିତ କରେ :

" 'ସମସ୍ତ ବ୍ୟାକରଣଗତ ଭିନ୍ନତା ଏବଂ ସଜାତୀୟ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ସହିତ 'ବିକ୍ରୟ' ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ନଗଦ କିମ୍ବା ସ୍ଥଗିତ ଦେୟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟବାନ ବିଚାର ପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତିର ଯେକୌଣସି ହସ୍ତାନ୍ତର, ଯେଉଁଥିରେ ଚୁକ୍ତିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ସମୟରେ କରାଯାଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟଗତ ସମ୍ପତ୍ତିର ହସ୍ତାନ୍ତର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, କିନ୍ତୁ ଏକ ବନ୍ଧକ, ଋଣ ବନ୍ଧକ, ଦାୟିତ୍ୱ କିମ୍ବା ଚଳବନ୍ଧକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ" ।

"ବ୍ୟାଖ୍ୟା (I) - "ଭଡ଼ା-କ୍ରୟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିସ୍ତି ଦେୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଦ୍ରବ୍ୟର ହସ୍ତାନ୍ତର, ବିକ୍ରେତା ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଅମାନତ ଭାବରେ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟର ମାଲିକାନା ବଜାୟ ରଖିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ତାହାକୁ ଏକ ବିକ୍ରୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।"

ବ୍ୟାଖ୍ୟା (II) - "ଭାରତୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଅଧିନିୟମ, 1930ର କୌଣସି ବିପରୀତ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଯେକୌଣସି ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ ଯାହା ବାସ୍ତବରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ବେରାରରେ ଅଛି ଯେତେବେଳେ ସେହି *ଅଧିନିୟମରେ* ପରିଭାଷିତ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିନାମା କରାଯାଇଥାଏ, ଯେଉଁଠାରେ ଉକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିନାମା କରାଯାଇଛି, ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ବେରାରରେ ହୋଇଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।"

ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା 1949 ମସିହାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ବେରାର ଅଧିନିୟମ XVI ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା 1949 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 11 ତାରିଖରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଧାରା 2 (g) ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା II ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା ।-

ବ୍ୟାଖ୍ୟା (II)- "ଭାରତୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଅଧିନିୟମ , 1930 ରେ ଯେକୌଣସି ବିପରୀତ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏହି ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ଏହି ପ୍ରଦେଶରେ ଘଟିଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ - ଯେଉଁଠାରେ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟର ଚୁକ୍ତିନାମା କରାଯାଇଥାଇପାରେ -

(a) ଯଦି ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ପ୍ରଦେଶରେ ଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିନାମା କରାଯାଇଥିଲା, କିମ୍ବା

(b) ଯଦି ଚୁକ୍ତିନାମା ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଅନୁଯାୟୀ ଭବିଷ୍ୟତର ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ପାଇଁ ଥିଲା, ତେବେ, ଯଦି ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ପ୍ରଦେଶରେ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟର ଚୁକ୍ତିନାମା ହେବା ପରେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ଉତ୍ପାଦିତ ହୁଏ କିମ୍ବା ମିଳିଥାଏ ।

1951 ମସିହା ଅଧିନିୟମ IV ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଧିନିୟମରେ କେତେକ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା 1951 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 1 ତାରିଖରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନର ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ ।

ଯେପରି ଉପରୋକ୍ତରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ଯେ ନୂତନ ବ୍ୟାଖ୍ୟା II ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାକୁ ଉଲଘଂନ କରିଥିଲା *ଏବଂ କେବଳ* ବସ୍ତୁର ଉତ୍ପାଦନ ବସ୍ତୁକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚୁକ୍ତିନାମା ପାଇଁ ସମୁଚିତ ନହେଲେ ଟିକସ ଦେୟ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ । *ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ୟୁନାଇଟେଡ୍ ମୋଟର୍ସ (ଇଣ୍ଡିଆ) ଲିମିଟେଡ଼*([1]) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ନିଷ୍ପତ୍ତି କାରଣରୁ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ସଠିକତା ଉପରେ ଆଉ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇପାରିବନାହିଁ, ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (1) (a) ଯାହା ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହିତ ପଠିତ ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 301 ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 304 ର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି,ଯାହା ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବସ୍ତୁ ସହିତ ଜଡିତ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟର ଟିକସକୁ ନିଷେଧ କରେ, କେବଳ ସେହି ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଯେଉଁଠାରେ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡିକ ବ୍ୟବହୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ରାଜ୍ୟକୁ, ଯେଉଁଠାରେ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକରେ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଛି, ତାହାର କର କ୍ଷମତାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉଭୟ ରାଜ୍ୟ ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ପାର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଯେଉଁ ରାଜ୍ୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହୃତ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଉଭୟଙ୍କର ଟିକସ କ୍ଷମତା ଅଛି, ତାହା ସଠିକ୍ ନୁହେଁ ।

ରାଜ୍ୟର ବିଜ୍ଞ ମହାଧିବକ୍ତା ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ସଠିକତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିନଥିଲେ, ଏବଂ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନମଣ୍ଡଳର କ୍ଷମତାତୀତ ଥିଲା । ତଥାପି ସେ ଯୁକ୍ତି

([1]) [1953] S.C.R. 1069.

1954
ହିମତଲାଲ୍ ହରିଲାଲ୍ ମେହେଟ୍ଟା
ବନାମ
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ମହାଜନ୍

ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ *ରାଲେ ପୁଞ୍ଜିଲଗାଣ* କମ୍ପାନୀ ବନାମ ରାଜ୍ୟପାଳ ପରିଷଦ ([1]) ରେ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ, ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ *କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟଥା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ* ଉଠାଇବାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଧାରରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ବୈଧାନିକ ଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ ଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରୟ କର ଦେବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦାୟିତ୍ୱ ଯାହା ସେହି ସମୟରେ ଏକ ବିଶେଷ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ ଯାହା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଏବଂ ତେଣୁ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିକାରକୁ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଏଡାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ବିଶେଷକରି ଏକ ଆର୍ଥିକ ଅଧିନିୟମ । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏକ ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ମାମଲାରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲା ଏବଂ ଏକ ଶିକ୍ଷାଗତ ପ୍ରଶ୍ନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ର ପରିସର ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ନଥିଲା ।

ଆମ ମତରେ, ବିଜ୍ଞ ମହାଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଭଲ ଭାବେ ସ୍ଥାପିତ ନୁହେଁ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ରାଜ୍ୟ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଧିନିୟମର ଦଣ୍ଡବିଧାନ ପ୍ରାବଧାନ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରିବେ ଯଦି ଆବେଦନକାରୀ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ଦେବାରେ କିମ୍ବା ଦାବି ପୂରଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଆଇନର କ୍ଷମତା ବିନା ଏବଂ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରନ୍ତି, ଗମ୍ଭୀର ପରିଣାମରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ, ଏକ ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିକାର ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିକାର ଥିଲା । *ମହମ୍ମଦ ୟାସିନ୍ ବନାମ ନଗର କ୍ଷେତ୍ର ସମିତି*([2]) ରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏକ ବ୍ୟବସାୟ ଉପରେ ଅନୁମତି ପତ୍ର ଶୁଳ୍କ କେବଳ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ନେଇଯାଏ *ନାହିଁ*ବରଂ ତାଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଏବଂ ତେଣୁ ଯଦି ଆଇନର କ୍ଷମତା ବିନା ଅନୁମତି ପତ୍ର ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରାଯାଏ ତେବେ ଏହାକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟ ଏକ ବିଶେଷ ପ୍ରାବଧାନ । ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (g) ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା IIର ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରୟୋଗ କରେ ଯାହାକୁ କ୍ଷମତାତୀତ

([1]) 74 I.A.50.
([2]) [1952] S.C.R. 572.

ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିବାରୁ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଆଇନର କ୍ଷମତା ବିନା ଯେକୌଣସି ବିକ୍ରୟ କର ଲାଗୁ କରିବା ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 (1) (g) ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଧମକପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କଠାରୁ ଏହା ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମର ଉପଯୁକ୍ତ ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରିବା ତାଙ୍କର ମୌଳିକ *ଅଧିକାରର ଯଥେଷ୍ଟ* ଉଲଘଂନ ଅଟେ ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ଉପରୋକ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖିତ ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ସଂଯୁକ୍ତ ମୋଟର୍ସ (ଭାରତ) ଲିମିଟେଡ୍ (1) ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱାରା ଅସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇ ବିବାଦୀୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରତିକାର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବାରୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ଏହି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ସେଠାରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ ଯଥେଷ୍ଟ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରତିକାର ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ବିଶେଷାଧିକାର ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ନୀତି ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ପକ୍ଷ ତାଙ୍କ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲଂଘନ ହୋଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ନେଇ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିକାର ମାଗିଥିଲେ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ଏକ ଦୁଃସହ ଏବଂ ଦୁର୍ବହ ଚରିତ୍ରର । ଆବେଦକ ଏହା ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କୁ ଟିକସର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିମାଣ ଜମା କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରତିକାର ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡିକ ପାଇଁ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲା ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (g) ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା II କୁ କ୍ଷମତାତୀତ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ, ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226ରେ ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆଧାରରେ ଆବେଦନକୁ *ଖାରଜ କରିବାରେ* ଭୁଲ ଥିଲେ ଯେ ଏହା ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହନ୍ତି । ତେଣୁ ପରିଣାମରେ ଆମେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା II ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗକୁ ଅସିଦ୍ଧ ବୋଲି ଧରିନେଇ, ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ କର ଲାଗୁ କରିବା କିମ୍ବା କର ଆରୋପଣକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବାରୁ ନିବୃତ୍ତ ରହିବାକୁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ।

---

(1) [1953] S.C.R. 1069.

1954
ହିମତଲାଲ୍ ହରିଲାଲ୍ ମେହେଟ୍ଟା ବନାମ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ମହାଜନ୍

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।